

De meningen hieromtrent zijn in de medische wereld verdeeld. Sommigen willen aan de oude criteria zonder meer vast houden, anderen pleiten voor een nieuwe definitie van de dood, waarbij het zwaartepunt komt te liggen bij een niet meer functioneren van de hersenen, gelijk met name objectief te constateren valt uit een volkomen vlak elektro-encefalogram gedurende b.v. een aaneengesloten tijd van 60 minuten (Jongsma, Hommes).

Intussen wint de gedachte dat opgeheven hersenactiviteiten gelijk staat met de dood meer en meer veld. Deze nieuwe zienswijze is vooral van belang bij de vraag of het geoorloofd is bij iemand met „hersendood” een desondanks nog kloppend hart te verwijderen. Neemt men aan dat een op deze wijze geconstateerde opgehouden hersenactiviteit inderdaad betekent dat de dood is ingetreden, dan kan de zo even gestelde vraag bevestigend worden beantwoord. Immers in een dergelijk geval is er bij voortzetting van de beademing geen sprake meer van verlenging van menselijk leven.

In dit verband moge voorts gewezen worden op de volgende citaten, ontleend aan de wijsgerig-antropologische beschouwingen van Schillebeeckx over de manipuleerbaarheid van het sterven. „Daarom wil ik filosofisch nader adstrueren dat een mens zijn aardse geschiedenis volstrekt heeft beëindigd bij het ophouden van de menselijkheid van zijn lichamelijkeheid, waarvan de dood van de cerebrale structuren met inbegrip van de schors der grote hersenen een *teken* is. Het menselijk organisme is dan reeds gefnuikt in zijn eigenlijk zingeheel, ook al duurt het vegetatieve leven eventueel voort. M.a.w., bij organische hersendood is de mens *zelf* werkelijk dood, ook al kan het, dankzij vooral de apparatuur, dagen, weken of maanden duren voordat er sprake is van een lijk. . . . Mens-zijn heeft wezenlijk iets met hersenen te maken, veel minder met nagels en haar, of zelfs hart en nieren die immers te vervangen zijn, a.h.w. als een onderdeel van een gecompliceerd apparaat”. In zijn verdere beschouwing wijst Schillebeeckx erop dat het sterven een proces is, dat in verschillende fasen verloopt, die aangeduid kunnen worden als: klinische dood, hersendood, biologische dood en celdood. De vraag op welk tijdstip het nalaten van een machinale verlenging van het leven niet meer samenvalt met een ethisch ontoelaatbare levensverkorting moet z.i. beantwoord worden in deze zin, dat dit tijdstip gelegd moet worden bij de hersendood, „omdat vanaf dat ogenblik een historische